

ليکونکی: رامزی بارود «Ramzy Baroud» .
منبع او دخپريدو نيته: انفارميشن کليرنګ هوز «2024-04-09» .
ژباړونکی: پوهندوی دوکتور سيدحسام «مل» .

دنه منلو وړماتي : په دي بل جنګ کي داسرايلو نه گټل

Irremediable Defeat: On Israel's Other Unwinnable War

په تاريخي توګه، جنګونه اسراييل متحد کوي. نور نه.

داسې نه چې اسراييليان د بنيامين نتنياهو له جګړې سره موافق نه دي؛ دوی په ساده ډول باور نه کوي چې لومړی وزير هغه سړی دی چې کولی شي دا باوري شتون جګړه وګټي.

مګر د نتانياهو جګړه په ساده ډول د گټلو وړ نه ده ځکه چې د آزادۍ جنګونه، ډيری وختونه د چريکي جنګ تاکتيکونو له لارې ترسره کيږي، د دوديزو جګړو په پرتله خورا پيچلي دي. پر غزي د اسراييلو له برید نږدې شپږ مياشتې وروسته څرګنده شوه چې د فلسطيني مقاومت ډلې دوامدارې او د اورډې جګړې لپاره ښه چمتووالی لري.

نتا نياهو، چي د بني اړخو وزيرانو لخوا يې ملاتړ شوی او د ورته سخت دريځ دفاع وزير يوف گالنت ټينگار کوي چي د اوروژني ځواب دی. که څه هم په غزه کې د اسرائيلو لخوا د بي ساري اندازه چاوديدونکو توکو کارول، له 100,000 څخه ډير فلسطينيان مړه او تپيان کړل، د اسرائيلو بريا، که څه هم دا تعريف شوی، پټ پاتې دی.

نو، اسرائيل څه غواړي او په سمه توگه، په غزه کې د دوی د لومړي وزير پای لوبه څه ده؟

د اکتوبر له 7 راهيسې د نظر پوښتنو لويې نظر پوښتنې ورته پایلې رامینځته کولو ته دوام ورکړ: د اسرائيلو خلکو د لومړي وزير او د هغه د ليکو د گوند په پرتله د ملي يووالي گوند مشر بيني گانتز غوره کړی.

يوې وروستی نظر پوښتنې چي د اسرائيلي ورځپاڼې ماريو لخوا ترسره شوې هم په گوته کوي چي د نتانياهو يو له نږدې او خورا مهم ايتلافي ملگرو څخه، د ماليې وزير او د مذهبي صهيونيست گوند مشر بيزليل سموتريچ د خلکو ملاتړ په حقيقت کې غير معقول دی. که ټاکنې نن ترسره شوې وای، د بني اړخه وزيرانو گوند به حتی له ټاکنيزو مندو تررو تېر نه شي.

ډيری اسرائيليان سربکال د نويو ټاکنو غوښتنه کوي. که دوی نن د دوی هيلې ترلاسه کړي، د نتانياهو پلوه ايتلاف به يوازي 46 څوکي ترلاسه کړي، د خپلو سيالانو په پرتله د 64 سره.

او، که د اسرائيلو ايتلافي حکومت - چي اوس مهال د Knesset 120 څوکيو څخه 72 څوکي کنټرولوي - سقوط وکړي، د اسرائيلو په سياست کې د بني اړخو واکمنی به د اوږدې مودې لپاره مات شي.

پدې سناريو کې، د نتانياهو ټول سياسي شينينگيان، چي په تير وختونو کې يې د هغه ښه خدمت کړی و، به هغه ته واک ته د بيرته راستنيدو اجازه ورنکړي، په پام کې نيولو سره چي هغه لا دمخه 74 کلن دی.

يوه لويه قطبي ټولنه، اسرائيلو زده کړل چي يو فرد يا سياسي گوند د خپلو ټولو ستونزو لپاره ملامت کړي. همدا وجه ده چي د ټاکنو پایلې د ټاکنو د يوې دورې تر بل دوره کې په چټکۍ سره توپير کولی شي. د اپريل 2019 او نومبر 2022 ترمينځ، اسرائيل پنځه عمومي ټاکنې ترسره کړې، او اوس دوی د يوې بلې غوښتنه کوي.

د نومبر د 2022 ټولټاکنې د پريکړې کولو لپاره وې، ځکه چي دوی د کلونو ناڅرگندتيا پای ته ورسوله، او "د اسرائيلو په تاريخ کې تر ټولو بني اړخه حکومت" باندي بسيا شوه - د اسرائيلو د عصري حکومتي ايتلافونو تکرار تشریح.

د دې لپاره چې دا تر لاسه شي چې اسرائيل بېرته بې پرې کيدو ته زړه نه ښه کوي، د نتانياهو حکومت غوښتل چې خپلې گټې خوندي کړي. سموتريچ د ملي امنيت له وزير ايتامار بين گویر سره په گډه غوښتل يوه نوي اسراييلي ټولنه جوړه کړي چې د تل لپاره د دوی د مذهبي او افراطي صهيونزم د ښې په لور متوجه وي.

نتانياهو، له بلې خوا، په ساده ډول غوښتل چې واک ته دوام ورکړي، يو څه ځکه چې هغه د خپل دفتر له امتيازاتو سره ډير عادي شوی، او دا هم چې هغه په زړه پورې تمه لري چې د هغه د څو فساد محاکمو له امله د زندان وخت څخه مخنيوی وکړي.

د دې د تر لاسه کولو لپاره، ښې او ليرې ښې خواوې د لويې د قواعدو د بدلون، د قضايي ځواک د کمولو او د ستري محکمې د نظارت د پای ته رسولو لپاره په زحمت سره کار کوي. دوی په ځينو دندو کې ناکام شول، او په نورو کې بريالي شول، په شمول د هيواد اساسي قوانينو کې د تعديل په شمول چې د اسراييل د ستري محکمې واک کم کړي، په دې توگه د حکومت د پالیسيو د رنګولو حق.

که څه هم اسراييليانو په پراخه کچه لاريون وکړ، دا څرگنده وه چې د دې لاريونونو لومړنی انرژي، چې د 2023 په جنوري کې پيل کيږي، په چټکۍ سره پای ته ورسیده، او دا چې يو حکومت چې د پام وړ اکثریت لري - لږ تر لږه، د اسراييلو د معيارونو سره سم - به په اسانۍ سره تسليم نشي.

د اکتوبر 7 ټول حسابونه بدل کړل.

د فلسطين د الاقصی سيلاب عمليات اکثرا د هغې د نظامي او استخباراتي برخو له مخې څيرل کيږي، که گټور نه وي، مگر په ندرت سره د هغې د ستراتيژيکو پایلو له مخې. دې اسرائيل په يوه تاريخي کرکيچ کې ځای په ځای کړی چې حتی د نتانياهو آرامه نيست اکثریت نشي کولی - او ډيری احتمال به يې حل نشي.

پېچلې مسلې، د جنورۍ په لومړۍ نيټه، ستري محکمې په رسمي توگه د نتانياهو د ايتلاف پريکړه لغوه کړه چې د قضايي ځواک واک ودروي.

خبر، که څه هم مهم دی، د هيواد د ډيری نورو بحرانونو تر سيوري لاندې و، چې ډيری يې د نتانياهو او د هغه په ايتلافي شريکانو باندې تورن شوي: پوځي او استخباراتي ناکامي چې د اکتوبر د 7 په پایله کې رامینځته کيږي، سخته جگړه، کمزوری اقتصاد، د سيمه ايزې شخړې خطر، د اسرائيل او واشنگتن تر منځ اخ و ډب، د نړۍ په کچه د اسراييل ضد احساساتو زياتيدل او نور ډير څه.

ستونزې دوام لري، او نتانياهو، د پخوانيو وختونو ماستر سياستوال، اوس يوازې د جگړې د دوام په تار کې خړول شوی ترڅو د امکان تر حده د هغه مخ په زياتيدو بحرانونو ته دوام ورکړي.

بيا هم، يو ناڅرگند جنگ يو اختيار نه دی. د اسراییلو اقتصاد، د هيواد د احصايې د مرکزي ادارې د وروستيو معلوماتو له مخې، د 2023 په څلورم ربع کې تر 20 سلنې څخه ډير کم شوی دی. احتمال لري چې په راتلونکې موده کې خپل آزاد زوال ته دوام ورکړي.

برسېره پر دې، پوځ مبارزه کوي، پرته له حقيقي اهدافو پرته د نه گټلو جگړه کوي. د نويو گمارلو لپاره يوازینی لويه سرچينه د التيرا ارتودوکس يهودانو څخه تر لاسه کيدی شي، کوم چې د جگړې ډگر ته پرېښودل شوي ترڅو په يشواس کې زده کړې وکړي.

د نتانياهو په خپل گوند کې د ډيرو په گډون د ټولو اسراییليانو 70 سلنه، غواړي چې هرېدې په اردو کې شامل شي. د مارچ په 28، سترې محکمې د دې التيرا ارتودوکس ټولنو ته د تخصیص شوي دولتي سبسايدې ځنډولو امر وکړ.

که دا پېښ شي، بحران به په ډيری جبهو کې ژور شي. که حریدي خپل امتيازات له لاسه ورکړي، د نتانياهو حکومت د سقوط احتمال لري؛ که دوی يې وساتي، نور حکومت، د اکتوبر د 7 څخه وروسته د جگړې شورا هم د سقوط احتمال لري.

د غزې د جگړې پای ته رسيدل، حتی که د نتانياهو لخوا د "برياليتوب" په توگه وپېژندل شي، يوازې قطبي کول به نور هم پياوړي کړي او د تاريخي فلسطين په کنډوالو کې د تاسيس راهيسې د اسراییلو تر ټولو خراب داخلي سياسي مبارزه به ژوره کړي. د جگړې دوام به اختلافاتو ته وده ورکړي، ځکه چې دا به يوازې د نه منلو وړ ماتې د يادونې په توگه کار وکړي.

د مقالې د ليکونکې په اړه څو کرښې

رمزي بارود د امريکا-فلسطين ژورناليسټ، د رسنيو مشاور، يو ليکوال، په نړيواله کچه همغږي شوی کالم ليکونکی، د فلسطين کرونیکل ايډيټر (1999-اوسنی)، په لندن کې ميشته د منځني ختيځ د سترگو پخوانی مدير، د بروناي پخوانی مدير مدير دی. تايمز او د الجزيرې آنلاين پخوانی مدير مدير. د بارود کار د نړۍ په سلگونو ورځپاڼو او ژورنالونو کې خپور شوی، او د شپږو کتابونو ليکوال او د ډيرو نورو سره مرسته کوونکی دی. بارود د RT، الجزيرې، CNN انټرنیشنل، BBC، ABC استراليا، ملي عامه راډيو، پريس ټلويزيون، TRT، او ډيری نورو ستیشنونو په شمول په ډيری ټلويزيونونو او راډيوگانو کې منظم میلمه دی. بارود د پي سيگما الفا ملي سياسي علومو اعزاز

تولنه، د اوکلیند پوهنتون NU OMEGA څپرکی، د فبروري 18، 2020 کې
د افتخاري غړي په توګه معرفي شو.

----- په درناوی «10-04-2024»